

Centrum voor Jeugdtoerisme^{vzw}

Afgiftekantoor: 9820 Merelbeke Centrum
Nr.: P2A6224
VU + afzendadres: Frederik Vercammen,
Bergstraat 16, 9820 Merelbeke

bpost
PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Driemaandelijks magazine – jaargang 21 – nummer 81
Januari - februari - maart 2026

MAGAZINE OVER JEUGDTOERISME

HUISWERK

DOSSIER

CIRCULAIR DENKEN

Digitaal logboek keuringen | Rechten en rollen in Kampas
Werkgroep regulitis | Hof Marie D'haese, huis in de kijker

INHOUDSTAFEL

Editoriaal	3
Dossier CIRCULAIR DENKEN	4
Seizoenstip	16
CJT ... laat je stem horen	19
Kampas	20
Huis in de kijker	22
Vraag het aan ... CJT	25
Nieuwsflash	26
Agenda	28

Centrum voor Jeugdtoerisme^{vzw}

Voor CJT (Centrum voor Jeugdtoerisme vzw) staan Vlaamse jeugdverblijven en kampeerterreinen centraal. We zorgen ervoor dat jeugdgroepen voor hun meerdaagse activiteiten terecht kunnen op een voor hen geschikte locatie, vandaag en morgen. Daarom bouwen we aan de professionele **omkadering en ondersteuning** van uitbaters. We vervullen die rol met oog voor de grote diversiteit in de jeugdverblijfssector.

Voldoende boekingen van jeugdgroepen zijn de beste ondersteuning die CJT de jeugdaccommodaties kan bieden. Daarom stimuleren we een **aanbod dat maximaal tegemoetkomt aan de noden van jeugdgroepen**. CJT is de drijvende kracht achter het platform Kampas, de toegangspoort tot het Vlaamse jeugdtoerisme. Het platform biedt diverse formules aan op maat van verschillende uitbatersprofielen en speelt in op zeer diverse doelgroepen.

CJT is een betrouwbare partner voor beleidsmakers: overheden en andere instanties die een stem verdienen in het jeugdtoeristisch debat. Met uitbaters en vertegenwoordigers van jeugdgroepen (jeugdwerk, onderwijs e.a.) gaan we een structurele dialoog aan. Zo zorgen we voor **standpunten die doordacht, evenwichtig én krachtig op het beleid wegen**. Daarnaast zetten we de maatschappelijke relevantie van het jeugdtoerisme in de kijker.

SAMEN

SOCIAAL

OPEN

DUURZAAM

AVONTUURLIJK

COLOFON

TEKSTEN

Arlena Darragas
Maarten Dekoninck
Bert Gilté
Frederik Vercammen

REDACTIERAAD

Hilde Colman
Danny Horré
An Goossens
Heide Moreels
Wies Moriau
Piet Termont
Johan Verhegge

EINDREDACTIE

Frederik Vercammen

VORMGEVING

IO - Els De Pauw

DRUK

Lowyck

REDACTIEADRES

Bergstraat 16, 9820 Merelbeke
Tel.: 09 210 57 75
E-mail: info@cjt.be

HuisWerk is een publicatie van
Centrum voor Jeugdtoerisme vzw,
met steun van de Vlaamse overheid.

Vlaanderen
verbeelding werkt

HuisWerk werd gedrukt op gerecycleerd
chloorvrij papier.

82

HUISWERK

In april duiken we in een thema dat elke uitbater herkent: geluid. Binnen CJT Labo onderzochten we hoe groepen omgaan met versterkt geluid, waarom het soms misloopt en welke rol uitbaters, groepen, burens en gemeenten daarin spelen. Uit dat traject groeide Soundcheck: een toolbox die jeugdgroepen met duidelijke afspraken en slimme visuele prikkels helpt om zelf bewuste keuzes te maken. In dit dossier lees je wat we leerden, hoe de tools werden getest en hoe ze in jeugdverblijven kunnen gebruikt worden.

EDITORIAAL

Volgens mensen die het kunnen weten, wordt 2026 het jaar waarin artificiële intelligentie (AI) definitief zal doorbreken op heel wat terreinen in ons dagelijks leven. We merken het zelf ook in de vragen die we de voorbije maanden ontvingen. Zo kregen we van een uitbater recent een vraag over deelnemerslijsten en de privacyregelgeving. De uitbater had zijn vraag eerst losgelaten op Chat GPT ... die stevig de mist inging. Voor ons nogmaals de bevestiging dat AI (voorlopig) zeker geen betrouwbare partner is voor heel specifieke vragen m.b.t. jeugdtoerisme.

Wanneer we vanuit CJT onze informatie goed willen blijven ontsluiten, moeten we rekening houden met de nieuwe realiteit. Wie een vraag rond jeugdtoerisme ingeeft op een zoekmachine, krijgt vaak een door AI gegenereerd antwoord te zien. Met een aantal aanpassingen op onze website gaan we er in de nabije toekomst voor zorgen dat AI vlotter het juiste antwoord kan vinden. Maar het blijft natuurlijk mogelijk (en voorlopig aangewezen) om rechtstreeks naar de website van CJT te surfen of gewoon je vraag te stellen aan één van de CJT-medewerkers.

Uiteraard is dit slechts één voorbeeld en de impact van AI laat zich ook in de jeugdverblijven zelf voelen. De ontwikkelingen op vlak van AI gaan razendsnel en zorgen voor zowel kansen als bedreigingen. In de uitbaterstweedaagse van eind januari wijden we een volledige sessie aan AI. Meer achtergrond bij dit en andere thema's van de tweedaagse vind je op onze website.

In dit HuisWerknummer gaat veel aandacht naar circulair denken, een must voor iedereen die begaan is met het milieu. We staan eveneens stil bij ons nieuw digitaal logboek en huis in de kijker is deze keer het sympathieke Hof Marie D'haese in Geraardsbergen.

De ontwikkelingen op vlak van AI zorgen voor zowel kansen als bedreigingen.

En daarnaast vind je ongetwijfeld je weg in onze vaste rubrieken. Check zeker de nieuwsflash, want je maakt er kennis met heel wat initiatieven die binnenkort gepland staan en waar we elkaar hopelijk ontmoeten.

Veel leesplezier!

Frederik Vercammen

DOSSIER

CIRCULAIR DENKEN

Veel materialen en producten die we vandaag kopen, worden op het eind van hun levensduur weggegooid en vervangen door nieuwe producten. Gevolg is dat we onnodig veel grondstoffen gebruiken, dat we onze afvalberg vergroten en dat het productieproces enorm veel impact heeft op het klimaat. Willen we het roer omgooien, dan moeten we circulair denken. Daarbij wordt een product op het einde van de levensduur

niet meer gezien als afval, maar als grondstof voor een nieuw product. Zo wordt de kringloop gesloten.

In dit dossier gaan we dieper in op de voordelen van circulair denken, geven we enkele handvaten om circulair denken om te zetten in de praktijk en laten we uitbaters die circulair handelen aan het woord.

Lineair versus circulair denken

VOORDELEN VAN CIRCULAIR DENKEN

In onze maatschappij overheerst vandaag het lineair denken. Dit wil zeggen dat grondstoffen worden gewonnen en omgevormd tot materialen en producten. Vervolgens worden deze materialen en producten verkocht, gebruikt en op het eind van de levensduur gedumpt. Onmiddellijk na verkoop daalt hierdoor de waarde van het materiaal of product en op het eind van de levenscyclus kan die waarde ook negatief worden, want afval verwijderen heeft meestal een prijs. Conclusie: lineair denken is weinig duurzaam. Het zorgt voor verspilling van waardevolle grondstoffen en een overmatige afvalproductie. Bovendien vergt het produceren van telkens nieuwe materialen en producten veel energie.

Tegenover dat lineaire denken staat het circulaire denken. Daarbij worden materialen en producten zo lang mogelijk in omloop gehouden en worden ze op het eind van een levenscyclus niet meer

gezien als afval maar als grondstof. Zo blijft de waarde van materialen en producten maximaal behouden.

Verder biedt circulair denken nog heel wat andere voordelen:

- **Afvalreductie:** circulair denken vermindert de hoeveelheid afval die moet verbrand of gestort worden.
- **Behoud van grondstoffen:** door materialen en producten langer in omloop te houden, worden primaire grondstoffen gespaard. Dat is noodzakelijk, want in het lineaire denken worden meer primaire grondstoffen gebruikt dan onze planeet kan leveren. Hierdoor raken die grondstoffen uitgeput.
- **Minder uitstoot van schadelijke stoffen:** productieprocessen en afvalverbranding stoten schadelijke stoffen uit. Door materialen en producten langer in omloop te houden, moet er minder geproduceerd en vernietigd worden. Hierdoor vermindert de uitstoot van schadelijke stoffen.

- **Minder kwetsbaar:** circulair denken zorgt ervoor dat we minder afhankelijk worden van primaire grondstoffen die vaak uit andere en soms verre landen moeten aangeleverd worden.

Kortom, circulair denken betekent dat we nagaan hoe we materialen en producten kunnen gebruiken en steeds opnieuw gebruiken.

DE R-LADDER

Circulair denken is gebaseerd op de R-Ladder, een uitgebreid model dat meerdere circulaire strategieën op verschillende niveaus bevat. Hoe hoger de strategie op de ladder staat, hoe meer de strategie grondstoffen bespaart en de oorspronkelijke waarde van de producten en materialen behoudt.

Hergebruik een keuken afkomstig van een stopzetting of faillissement in de horeca.

Oude autobanden kan je herbestemmen als spelelement

DE R-LADDER VERTAALD NAAR CONCRETE VRAGEN

De totale hoeveelheid aan materialen verminderen

Voordat je aankoopt:

- Is er een mogelijkheid om het product te delen of te huren?
- Kan je het product tweedehands of opgeknapt aankopen?

Als je aankoopt:

- Is er bij het productontwerp een minimum aan materialen gebruikt?
- Is er informatie beschikbaar over de hoeveelheid productieafval bij ontwikkeling?

Niet hernieuwbare materialen reduceren

- Wat is het aandeel gerecycleerd materiaal in het product?
- Wat is het aandeel hernieuwbare en biologische grondstoffen in het materiaal?

Gebruiksdur verlengen

- Biedt de leverancier een lange garantieperiode?
- Biedt de leverancier een onderhouds- en/of herstelcontract?
- Kan je onderdelen van het product vervangen zodat het product betere prestaties, betere mogelijkheden of andere voordelen biedt?
- Is er informatie beschikbaar over de levensduur van het product?
- In welke mate is het product veranderingsgericht ontworpen?
- Biedt de leverancier mogelijkheden tot gebruiksoptimalisatie aan?

Potentieel hergebruik van product, productonderdeel of materiaal maximaliseren

- Is het product zo ontworpen dat het gemakkelijk uit elkaar kan worden gehaald?
- Is het product modulaair ontworpen?
- Heeft het product een gestandaardiseerd ontwerp?
- Krijg je inzicht in de materiaalsamenstelling en verbindingen van het product?
- Biedt de leverancier mogelijkheden tot terugname, hergebruik of recycling van het product? M.a.w., zit er achter het product een circulair businessmodel en krijg je daarover de nodige informatie?

Recycleren

- Heb je inzicht in de gebruikte materialen?
- Is het product ontworpen uit recycleerbare materialen?
- Is het product ontworpen uit hetzelfde materiaal? Vermenging bemoeilijkt het recyclageproces.
- Bevat het product toxische materialen?
- Bevat het product biologisch afbreekbare of composteerbare materialen?

Voor elk product een circulaire keuze maken is voorlopig nog utopisch, maar door jezelf én leveranciers kritisch te bevragen, draag je bij aan meer bewustwording rond circulair handelen.

Refuse - weigeren

Ga na of het materiaal of product een echte toegevoegde waarde heeft. Als dit niet het geval is, heeft de aankoop geen zin.

Rethink - herdenken

Kijk kritisch naar bepaalde aankooppatronen en stel je de vraag of het niet op een slimmere manier kan. Misschien is een product lenen, delen of huren een betere optie dan zelf aankopen. Denk aan een stomer die uitbaters aan elkaar ontlent om bedwantsen te bestrijden.

Reduce - verminderen

Als de vraag naar materialen en producten daalt, daalt ook het aanbod. Op die manier wordt op primaire grondstoffen bespaard. Dit kan door bewust te kiezen voor materialen en producten met een hoge kwaliteit zodat ze minder snel aan vervanging toe zijn. Verminderen kan ook door verspilling in kaart te brengen en tegen te gaan.

Reuse - hergebruiken

Het sluiten van de kringloop is essentieel. Materialen en producten in goede staat hergebruiken is in dat geval de beste optie. Je kan overbodige materialen of producten (al dan niet gratis) aanbieden aan nieuwe gebruikers of die zelf tweedehands aankopen.

Repair - herstellen

Bij circulair denken wordt de levensduur van een product maximaal verlengd. Onderhoud speelt daarin een cruciale rol. Goed onderhouden producten behouden namelijk hun functionele en materiële waarde. Een tweede aspect zijn de herstel mogelijkheden. Daarvoor moeten onderdelen op een eenvoudige manier kunnen vervangen worden.

Refurbisch - opknappen

Producten raken op termijn soms gedepteerd, maar als daarover vooraf goed is nagedacht, hoeft dit niet te eindigen bij het afval. Met een upgrade kan de levensduur van het product gewoon verlengd worden. Mooie voorbeelden zijn het opknappen van oude meubels of lichtarmaturen.

Remanufacture - herfabriceren

Herfabriceren betekent een bestaand product op een hoogwaardige manier herstellen en opknappen tot een nieuw product. Een voorbeeld is het upgraden van laptops. Die worden gerepareerd en geüpdatet met nieuwe onderdelen en software, zodat ze opnieuw verkocht kunnen worden met garantie.

Repurpose – herbestemmen

Na gebruik kunnen producten met enige creativiteit een nieuwe bestemming krijgen. Oude autobanden kunnen bijvoorbeeld gebruikt worden als los spelelement of onderdeel worden van een schommel. Of houten paletten kunnen een tweede leven krijgen als zitbank, tafel of plantenbak.

Recycle - recycleren

Recycleren staat helemaal onderaan de ladder omdat er vanuit afvalstromen producten worden ontwikkeld. Hierdoor is de waarde van het oorspronkelijke product toch lager dan wanneer een product direct wordt hergebruikt of gerepareerd. Maar recycleren blijft natuurlijk minder schadelijk dan telkens opnieuw nieuwe grondstoffen aanspreken.

CIRCULAIR DENKEN IN HET JEUGDTOERISME

Start bij jezelf

Circulair denken vraagt een mentaliteitswijziging. Afval vermijden moet voor iedereen vanzelfsprekend worden. In de formule volpension heb je afvalreductie iets meer in de hand dan in zelfkookhuizen. Maar ook in het laatste geval kan je groepen op voorhand informeren over bijvoorbeeld de hoge kost van afvalverwerking in de keuken.

Circulair denken betekent telkens opnieuw de vraag stellen of aankopen echt wel noodzakelijk zijn. Soms is huren, lenen

of delen meer aangewezen. Zeker voor materiaal dat maar sporadisch wordt gebruikt, is dit een zinvolle oefening, vooral nu het aantal initiatieven rond huren en delen sterk toeneemt. Denken we bijvoorbeeld aan (tuin)gereedschap. Elke zichzelf respecterende doe-het-zelfzaak biedt dit niet alleen te koop, maar ook te huur aan. Daarnaast winnen ook lokale deelinitiatieven aan populariteit. Zo vind je onder de paraplu van vzw Repair&Share enkele gereedschapsbibliotheken terug of kan je gereedschap lenen of huren via de website peerby.com.

Stel je bij elke aankoop ook de vraag wat er met het product gebeurt aan het eind van de levensfase. Is het product stevig en duurzaam genoeg om een tweede leven te krijgen via de kringwinkel? Of is het product eenvoudig te demonteren zodat herstel en recyclage mogelijk zijn? Door dit soort vragen te stellen in de aankoopfase, pas je meteen de principes van het circulair denken toe. Daarnaast is het ook zinvol om bij elke aankoop tweedehands aankopen te overwegen. Dat is niet alleen budgetvriendelijk, het is ook een concrete en toegankelijke manier om circulair te handelen.

Werk samen met collega's

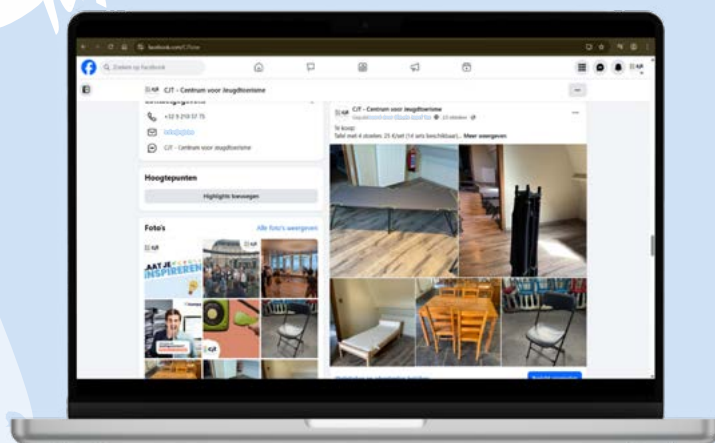
Wil je een product aankopen, pols dan naar iemand anders mening. Dit kan iemand zijn die nauw betrokken is bij het jeugdverblijf, een verblijvende groep of een uitbater met ervaring. CJT brengt uitbaters regelmatig samen, denk maar aan vormingsmomenten, collegagroepen volpension of lerende netwerken. Tijdens die momenten delen uitbaters (zowel formeel als informeel)

graag hun ervaringen. Zo kom je misschien tot andere inzichten of krijg je tips in je zoektocht naar producten en materialen die kwalitatief (lees: jeugdproof) zijn, waardoor de levensduur van je product stijgt.

CJT ondersteunt ook concreet bij circulair denken. Aangeboden materialen uit andere jeugdverblijven zoals tafels, stoelen of bedden delen we via onze sociale media-kanalen. Ook bij samenaankopen is er waar mogelijk aandacht voor het principe van circulariteit. Hiervoor wordt opnieuw beroep gedaan op de praktijkervaringen van uitbaters. Op die manier proberen we telkens te komen tot kwalitatieve producten aan een scherpe prijs.

Kan je het product herstellen of demonteren voor recyclage?

Materialen uit andere jeugdverblijven delen we via onze sociale media.

Beleid en wetgeving

De Europese Green Deal is een breed beleidskader dat in 2019 werd gelanceerd met als doel Europa tegen 2050 klimaatneutraal te maken. Een onderdeel van de Green Deal is het Circular Economy Action Plan (CEAP).

De Green Deal en het CEAP zijn niet bindend, maar via wetten, verordeningen en richtlijnen worden de beleidsvoornemens wel bindend gemaakt. Het gevolg is dat er heel wat nieuwe regelgeving op ons afkomt of de voorbije jaren reeds werd goedgekeurd. We sommen hieronder beknopt enkele wetten, verordeningen en richtlijnen op die vandaag van kracht zijn en een impact (zullen) hebben op onze sector. Meer uitgebreide info vind je op www.cjt.be/circulairdenken.be.

SORTEREN

De Waste Framework Directive (WFD) en de Kaderrichtlijn Afvalstoffen (KRA) vormen het fundament van het afvalbeleid in de Europese Unie. Vlaanderen heeft die kaderrichtlijn omgezet in het Materialendecreet en het Vlaams Reglement over het duurzaam beheer van de Materiaalkringlopen en Afvalstoffen (afgekort: Vlarema).

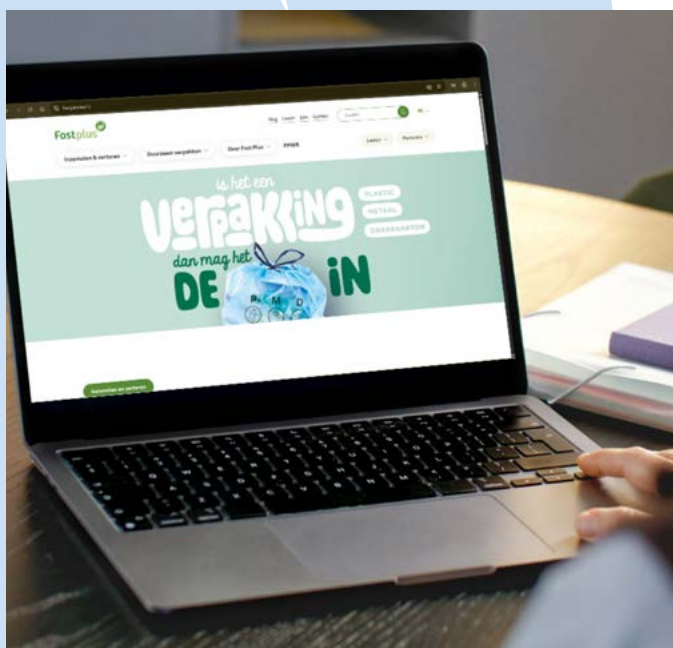
Het reglement verplicht ook jeugdverblijven om afval in minstens 29 aparte afvalstromen in te zamelen. Dit afval mag niet bij het restafval belanden. Daarom wordt vanaf 1 januari 2026 het restafval gefactureerd op basis van het effectief aangeboden gewicht. Men betaalt dan enkel voor de hoeveelheden afval die zijn ingezameld en er is dus geen standaardprijs meer per lediging. Afvalinzamelaars moeten het sorteren ook strenger opvolgen. Ze moeten sorteerfouten registreren in een non-conformiteitsregister en bij herhaalde fouten kan het Departement Omgeving een proces-verbaal opstellen. Bovendien wordt tegen 2030 aan een bindende doelstelling gewerkt om voedselverspilling in de horeca tegen te gaan.

TIP De sorteerwinkel van Fost Plus helpt uitbaters om de gescheiden inzameling van PMD, glas, papier-karton, voedselresten en restafval in goede banen te leiden. Je vindt er gratis affiches, stickers en andere communicatiematerialen om medewerkers en groepen te informeren en te motiveren.

TIP FoodWIN is een expertisecentrum rond voedselverspilling en biedt tegen betaling ondersteuning om voedselverspilling te verminderen. Hou er wel rekening mee dat je als uitbater voor een correcte analyse een volledige representatieve week nauwkeurig alle voedselafval van ontbijt, middag- en avondeten moet wegen. Dat is een arbeidsintensieve oefening.

BOUW- EN SLOOPAFVAL

De Kaderrichtlijn Afvalstoffen (2008/98/EG) heeft concrete gevolgen voor bouwwerken. Als bouwheer word je immers verplicht om bij sloop- of renovatiewerken een audit uit te voeren. Op basis daarvan moet je materialen scheiden voor hergebruik of recycling. Aanvullend moet er een digitaal productpaspoort opge maakt worden om herkomst, samenstelling en herbruikbaarheid van de bouwmaterialen te documenteren en moeten architecten en aannemers circulaire principes hanteren in hun ontwerp.

Gratis communicatiemateriaal rond sorteren is beschikbaar in de sorteerwinkel van Fost Plus.

TOTEM (Tool to Optimise the Total Environmental impact of Materials) is een Belgische tool om de milieu-impact van gebouwen en bouwmaterialen te berekenen over de volledige levenscyclus.

Hiermee kunnen o.a. architecten en aannemers ontwerpvarianten vergelijken en circulaire keuzes maken. Vanaf mei 2026 wordt het gebruik van TOTEM verplicht bij nieuwe bouwaanvragen. De rapportage van de impact van bouwmaterialen dient dan te gebeuren via een milieuprestatieverslaggever, een nieuwe functie in de bouwsector.

HERSTELLEN

Right to Repair is Europese wetgeving die sinds 30 juli 2024 van kracht is en tot doel heeft reparatie van goederen te bevorderen. Tegen juli 2026 moet de richtlijn omgezet zijn in nationale wetgeving.

Dankzij Right to Repair krijg je als uitbater het recht om een beperkte lijst producten zoals wasmachines, stofzuigers, smartphones, tablets, koelkasten, beeldschermen en servers eenvoudiger, goedkoper en sneller te laten repareren, ook na afloop van de wettelijke garantie. Kies je voor reparatie in plaats van vervanging, dan wordt de wettelijke garantie verlengd met 12 maanden. Fabrikanten (ook buiten de EU) moeten – als het technisch mogelijk is – de producten kosteloos of tegen een redelijke prijs repareren.

TIP Via de herstelbaarheidsindex kan je sinds mei 2025 inschatten hoe makkelijk je product te herstellen is. De score wordt door de fabrikant opgesteld aan de hand van beschikbaarheid, prijs en levertijd van de reserveonderdelen.

TIP Op Europees niveau komt er op termijn een onlineplatform met reparatiediensten, maar in afwachting van dit platform kan je terecht op www.repairshare.be, waar heel wat lokale initiatieven op verzameld staan.

VERPAKKINGEN

De Europese Packaging & Packaging Waste Regulation (PPWR) is een verordening die verpakkingsregels harmoniseert en de volledige levenscyclus van verpakkingen aanpakt. Zo moeten tegen

2030 meer producten in een herbruikbare verpakking worden aangeboden. Daarnaast moeten de herbruikbare verpakkingen deel uitmaken van een systeem dat de herbruikbaarheid realiseert.

Logistiek heeft dit uiteraard consequenties. Welke herbruikbare verpakkingen zijn waardige alternatieven? Hoe gaan we de verpakkingen opnieuw inzamelen en klaar maken voor hergebruik? Hoe doen we dat zonder dat bijvoorbeeld de voedselveiligheid in het gedrang komt? Op dit moment ontbreekt het aan kant-en-klare antwoorden, maar proefprojecten, zoals jeugdverblijf Dumpy, kunnen ons veel leren.

JEUGDVERBLIJF DUMPY

Jeugdverblijf Dumpy is een pilootproject van Westtoer en draait rond afval bij jeugdlogies. Het kadert binnen het Europese project 3ST. Dumpy gelooft dat kleine gewoontes een groot verschil maken, zeker als een hele groep jeugdverblijven dit doen. De focus ligt op slim sorteren en circulair denken, dit samen met partners zoals OVAM en Fost Plus die hun expertise delen. Ook het aankoopbeleid wordt onder de loep genomen: hoe kunnen bijvoorbeeld single-use plastics vermeden worden en herbruikbare alternatieven gestimuleerd?

Doel is om het afvalbeleid van jeugdverblijven een boost te geven op basis van haalbare toepassingen.

 www.westtoer.be/inspiratie/jeugdverblijf-dumpy

3ST

Interreg
North Sea

Co-funded by
the European Union

Uitbaters aan het woord

JEUGDVERBLIJF MERKENVELD

Dat circulair denken kan geïntegreerd worden in de dagelijkse werking van een jeugdverblijf, bewijst Merkenveld, een Hopper jeugdverblijf in Zedelgem dat verschillende groepen binnen en buiten kan huisvesten en zowel de formule kamperen, zelfkook als volpension aanbiedt. Aan het woord is Ward Vervaeke, eindverantwoordelijke van het verblijf.

Als iedereen de noodzaak van het circulair denken begrijpt, dan maken we pas echt het verschil.

— Ward Vervaeke
(Jeugdverblijf Merkenveld)

Wat is volgens jou de essentie van circulair denken?

Bewustwording. We kunnen systemen opzetten, regels maken en processen optimaliseren, maar uiteindelijk draait het om gedrag. Als iedereen echt de noodzaak van het circulair denken begrijpt, dan maken we pas echt een verschil. En gelukkig zien we dat steeds meer mensen mee zijn in dat verhaal.

Hoe breng je dat verhaal over op de verblijvende groepen?

Vooraf krijgen groepen informatie via het huishoudelijk reglement. Daarin staat het afvalbeleid duidelijk omschreven met

daarin o.m. diverse tips om afval te vermijden of te beperken. Al die documenten zijn ook online beschikbaar. Bij aankomst wordt dit afvalbeleid nog eens herhaald en toegelicht. Dit betekent dat iedereen, zowel personeel als onze vrijwilligers, ook doordrongen moet zijn van die gedachte, zodat ze dat op een goede manier kunnen overbrengen op de verblijvende groepen.

Europa stelt binnenkort strengere eisen aan het gebruik van wegwerpverpakkingen. Jullie proberen dat nu reeds tot een minimum te beperken?

Klopt, we proberen afval zoveel mogelijk te voorkomen. In de formule volpension doen we dit door zoveel mogelijk voeding in bulk, in grootverpakking of in retourverpakking aan te kopen. Daarnaast worden producten zoals boter, choco en confituur niet in aparte porties aangeboden, maar op bordjes geschept en op tafel gezet. Wanneer een bordje leeg is, vullen we dat trouwens niet meteen bij, maar stimuleren we de gasten om eerst te kijken of er op andere tafels nog iets over is. Daarnaast vervangen we individuele yoghurtpotjes door glazen potten gevuld met yoghurt uit grote 1-literemmers. Dankzij deze aanpak hebben we nauwelijks nog restafval op het vlak van verpakkingen.

Heb je dan niet meer etensresten?

Misschien wel, maar in individuele verpakkingen zitten ook nog etensresten. Die komen dan niet bij de fractie etensresten terecht, maar bij het PMD of het restafval. Los daarvan leveren we uiteraard ook inspanningen om etensresten tot het minimum te beperken.

Wat is effectief in de strijd tegen voedselverspilling?

In ons geval was dat veranderen van grossier, zodat bestellen in bulk en per stuk in geval van diëten mogelijk werd. Dan heb je geen voedselverspilling meer omwille

van de vervaldatum.

Verwacht je van volpensiongroepen ook inspanningen op vlak van circulair denken?

Zeker. Via de leerkracht vragen we bijvoorbeeld aan de leerlingen om hun eigen brooddoos en drinkfles mee te brengen. Zo voorkomen we afval bij het maken van lunchpakketten, wat op jaarbasis toch een behoorlijk grote impact heeft.

Wat als iemand zijn brooddoos vergeet?

Dan bieden we broodzakken aan als alternatief. Niet ideaal, maar wel beter dan wegwerpverpakkingen.

Wat doe je met de vuile brooddozen?

Die worden gewassen in de vaatwasser. Dat vergt wat extra werk, maar hiervoor vragen we per groep vijf helpers.

Worden de drinkflessen dan gevuld met water in plaats van sapjes?

Inderdaad, de drinkflessen worden gevuld aan de waterkraan in de refter of aan de wateraftappunten buiten. Brikjes sap bieden we niet meer aan. Ter compensatie worden extra groentjes bij de lunch voorzien. Zo streven we naar afvalarme en gezonde voeding. Deze switch leverde weinig weerstand op, noch bij leerkrachten, noch bij leerlingen. En als groepen echt sapjes in brik willen, voorzien we dat, maar dan tegen een meerkost.

Hoe proberen jullie circulair denken aan te wakkeren bij groepen in zelfkook?

Via ons huishoudelijk reglement vragen we om afval zoveel mogelijk te voorkomen door - net als in volpension - verse voeding te kopen in bulk, in grootverpakking of in retourverpakkingen. Verder delen we ook onze andere ervaringen uit de volpensionformule. Zo staan er in

het huishoudelijk reglement duidelijke richtlijnen over hoeveel brood en andere producten ze best aankopen. Zo helpen we hen om hun hoeveelheden beter in te schatten en vermijden we dat er te veel voedsel wordt gekocht. Door die kennis te delen, kunnen groepen efficiënter plannen en dragen ze bij aan het tegengaan van verspilling.

Wat doen jullie als groepen toch te veel voedsel hebben aangekocht?

Tijdens de vakanties werken we hiervoor met WhatsAppgroepen. Zo kunnen de verblijvende groepen onderling met elkaar communiceren over wat er nog over is, zodat ze ongeopende voedsel- of drankverpakkingen van elkaar kunnen overnemen. Dat systeem werkt echt goed – bijna alle overschotten worden zo verwerkt.

Hoe wordt de afvalkost doorgerekend? Hanteren jullie het principe dat de vervuiler betaalt?

Nee, dat principe wordt niet volledig toegepast. Groepen die kamperen, kopen afvalzakken, voor andere groepen zit de afvalkost vervat in de huurprijs. Enkel buitensporige hoeveelheden worden extra aangerekend. Verder wordt afval verzameld in doorzichtige zakken, zodat we kunnen controleren of er goed gesorteerd is. Bij foutief sorteren volgt er een boete van 5 euro. Dat is een eenvoudig maar doeltreffend middel om zorgvuldiger met afval om te springen. Daarnaast werken we in de slaapkamers sinds kort met kleinere sorteereilanden. Hiermee geven we indirect de boodschap dat afval best beperkt en gesorteerd wordt.

Bij aankomst wordt afvalbeleid nog eens herhaald en toegelicht.

JEUGDVERBLIJF DIGGIE VZW

Stijn Van den Broecke is vrijwilliger bij Diggie vzw, een uniek project in Brakel waar naast een kinderboerderij ook een jeugdverblijf type comfort gekoppeld is. Er zijn 41 slaapplekken binnen en een tentenweide voor 19 personen. De aangeboden formule is zelfkook. Beroepsmatig is Stijn ingenieur-architect en bestuurder van EA+, een bio-ecologisch architectenbureau en duurzaam studiebureau.

Als het bestuur van Diggie vzw bouwplannen heeft, dan vragen ze je wellicht om bouwadvies. Wat is dan je belangrijkste advies?

Kijk naar de totaliteit van je patrimonium en denk op lange termijn. Op die manier hou je bij een verbouwing rekening met de toekomst. Mijn eerste concrete tip is: voorzie voldoende ruimte. Ik zie bijvoorbeeld dikwijls dat het volume van de technische ruimte voorzien wordt op de technieken van vandaag, maar dat is in de toekomst misschien onvoldoende. Dan zit je opnieuw met breekwerken, wat niet duurzaam is natuurlijk. Een tweede tip is: bouw flexibel. Dat doe je bijvoorbeeld door de ruimtes in te delen in diverse zones of goed na te denken over de ligging en het aantal leidingen. En een derde tip: hou rekening met de levensduur van materialen. Het model van Steward Brand is daarbij een goede leidraad. Je investeert volgens dat model beter meer middelen in de structuur van een gebouw dan in de afwerking. Dat klinkt logisch, maar we zien dat er tegen dit principe de voorbije jaren veel werd gezondigd.

Kan je het principe van circulair bouwen toepassen op jeugdverblijven?

Uiteraard. Circulair bouwen wil zeggen dat je de kringloop tijdens het bouwen of verbouwen sluit, waardoor je geen afval produceert. Het is deels een technisch aspect. Je gaat bijvoorbeeld niet lijmen, maar vijzen, zodat je nadien de materialen opnieuw kan hergebruiken. Dat is positief en kan je bijna overal toepassen. Maar circulariteit gaat ook over de gebruikte materialen en de mate waarin die materialen hernieuwbaar zijn. Daarom adviseer ik elk jeugdverblijf om ook maximaal te kiezen voor bio-ecologische bouwmaterialen. Dat zijn materialen uit natuurlijke grondstoffen die zo weinig mogelijk bewerkingen hebben ondergaan. Enkel op die manier bekom je maximale voordelen op vlak van milieu en gezondheid. Daarnaast probeer

Kijk naar de totaliteit van je patrimonium en denk op lange termijn.

— Stijn Van den Broecke
(Diggie vzw)

ik die materialen zo lokaal mogelijk te bekomen, zodat ook transport van materialen tot een minimum wordt beperkt.

Is bouwen volgens je filosofie niet enkel voor mensen met een onbeperkt budget?

Bij bouwen zit iedereen met wensen die verder reiken dan het budget. Mijn taak als architect is om onze klanten zo te adviseren dat ze met het vooropgestelde budget hun wensen, namelijk bio-ecologisch en circulair bouwen, maximaal kunnen realiseren. Het is dus een misvatting dat bouwen volgens deze filosofie enkel voor de happy few is, zeker als je dit over de volledige levenscyclus bekijkt.

Hoe ver staat de markt? Vind je gemakkelijk geschikte aannemers en materialen?

Ik raad uitbaters aan om eens te surfen naar www.vibe.be. Daar vind je de Eco-bouwgids, een praktische tool waarmee je snel duurzame bouwpartners vindt in de regio. Een gelijkaardige website is www.ecobouwers.be waar je naast bouwpartners ook bouwadvies vindt.

Hoe weet je als bouwheer of de hergebruikte of gerecycleerde materialen voldoen aan de kwaliteitsvereisten?

Als architect dragen we 10 jaar verantwoordelijkheid voor wat we bouwen of verbouwen. Het spreekt dus voor zich dat ik enkel materialen gebruik waarvan ik zeker ben dat ze voldoen aan de kwaliteitsvereisten.

Veel jeugdverblijven werken met vrijwilligers. Kunnen die vrijwilligers bio-ecologisch en duurzaam bouwen?

Zeker, dat verschilt niet met gewoon bouwen. Als architect – en dat is dan weer onze meerwaarde – kan je zelfs met het aspect vrijwilligers rekening houden door anders te ontwerpen. Je kan dan bijvoorbeeld kiezen voor een ontwerp dat gerealiseerd wordt met eenvoudige repetitieve taken.

B&B DE LIMONADEFABRIEK

We vonden het leerzaam om ook eens over het muurtje van het jeugdtoerisme te kijken. De Limonadefabriek is een ecologische vakantiewoning met vier sterren, gelegen in Overmere. Er kunnen 12 personen overnachten in 5 verschillende kamers. Pieter Vermeiren en Eline D'hooge streven ernaar om de ecologische voetafdruk van het verblijf tot een minimum te beperken door een holistische visie na te streven. Aan het woord is Pieter.

We kopen tweedehandsproducten omdat we onze impact op de leefomgeving tot een minimum willen beperken.

— Pieter Vermeiren
(De Limonadefabriek)

Wat houdt jullie holistische visie precies in?

Met onze holistische visie willen we ecologie maximaal doortrekken in elk aspect

Tweedehands producten zijn goedkoper dan nieuwe producten en toch heel kwalitatief.

van de uitbating. Het verblijf is modulair ontworpen, zodat het kan worden omgevormd tot kangoeroewoning of bed and breakfast. Er is gebouwd met bio-ecologische bouwmaterialen en er is een focus op energie-efficiëntie en maximaal gebruik van regenwater. Voor de inrichting is gekozen voor tweedehandsproducten en het onderhoud gebeurt uitsluitend met ecologische producten. Tot slot werd ook onze grote tuin met boomgaard zo aangelegd dat het de biodiversiteit ten goede komt.

Waarom werd er voor de inrichting van het interieur vooral gekozen voor tweedehandsproducten?

Omdat we onze impact op de leefomgeving zo tot een minimum willen beperken. Er zijn geen nieuwe grondstoffen en energieverblindende productie nodig en je koopt meestal lokaal waardoor transport beperkt blijft. Verder is tweedehands goedkoper en toch heel kwalitatief, want het heeft al zijn diensten bewezen en kan toch nog eens verkocht worden.

Waar vinden jullie de tweedehandsproducten?

Ons meubilair komt grotendeels van een stopzetting van een vakantiewoning en voor ons servies werd gekeken naar stopzettingen of faillissementen van horecazaken. Dat heeft als voordeel dat je kwalitatief en praktisch servies in grotere hoeveelheden kan aankopen. Verder hebben we rondgevraagd bij familie en gezocht op tweedehands.be. Marketplace van Facebook hebben we niet gebruikt, maar is natuurlijk ook een optie.

Hoe arbeidsintensief is de zoektocht naar tweedehandsproducten?

Die zoektocht valt best mee. Op tweedehands.be heb ik wat tijd gespendeerd in het instellen van notificaties zoals het gewenste product en de regio. Daarna ontvang je mailtjes of krijg je pop-ups wanneer er een aanbod is. De uitdagingen liggen elders: wat je zoekt, is niet altijd direct beschikbaar. Hierdoor moet je proactief denken. Wat zal binnenkort vervangen moeten worden? Ook transport van grote stukken is soms een probleem, maar gelukkig kan ik hiervoor meestal op mijn schoonvader rekenen.

Hoeveel tijd en energie investeert je in de reparatie van tweedehandsproducten?

Enkel in de limonadebakken heb ik tijd en energie gestopt, maar dat was omdat dit paste binnen de historie van het pand. Verder zoek ik altijd producten die direct bruikbaar zijn, ik heb er liever geen werk aan. Repareren van tweedehandsproducten is bovendien een uitdaging omdat je meestal geen onderdelen meer vindt. Daarom koop ik soms twee stuks van hetzelfde. Dan heb ik voor de toekomst wat reserve.

Wat zijn de reacties van de klanten op het meubilair?

Klanten vinden het meubilair mooi en authentiek en weten eigenlijk niet dat het tweedehands is. Logisch, want het meubilair is niet in slechte of vuile staat.

Welke producten werden niet tweedehands gekocht?

De keuken en de elektrische en sanitaire toestellen zijn nieuw gekocht. Voor de keuken was tweedehands geen optie omdat we gebonden waren aan specifieke toegankelijkheidsvereisten en voor de elektrische toestellen leek nieuwkoop ons ook de beste optie omdat die het meest energie- en water efficiënt zijn. Voor de toiletten, douches en lavabo's kozen we eveneens voor nieuwe producten omwille van water efficiëntie maar – in alle eerlijkheid – ook voor de uniformiteit.

Waar let je op als je nieuwe producten koopt?

We kiezen altijd duurzame producten. Onze focus ligt dan op de levensduur, het onderhoud en de reparatiemogelijkheden. Zo gaan de producten langer mee. Verder kijken we uit naar Belgische leveranciers en de aanwezigheid van specifieke labels zoals Fair Trade, FSC, EU Eco-label of GOTS (meer info op www.labelinfo.be).

Hoe staan jullie tegenover niet-hernieuwbare grondstoffen?

Als het product kwalitatief kan gemaakt worden uit een hernieuwbaar materiaal, dan geniet dit onze voorkeur. Maar als een product uit een niet-hernieuwbaar materiaal een lange levensduur heeft, dan is de impact beperkt en kan het voor ons

ook door de beugel. Ik denk bijvoorbeeld aan inox keukenmateriaal, dat is een niet hernieuwbare grondstof, maar is gemakkelijk in onderhoud en heeft een heel lange levensduur.

Wat vind je van producten in plastic?

Ik vind plastic meestal niet mooi, los daarvan probeer ik het ook maximaal te vermijden, zelfs bij producten met een lange levensduur. In plastic zitten weekmakers en bij slijtage komen microplastics vrij. Dat heeft allemaal nefaste gevolgen voor onze gezondheid.

Welke keuze hebben jullie gemaakt voor tuinmeubilair?

Onze tuinbanken zijn gemaakt uit houten paletten en het bijzettafeltje van een houten spoel. Het is materiaal dat je niet zomaar binnenzet. Daarom moet ik het binnenkort eens verstevigen. Maar qua zitcomfort is het best oké, zeker met een kussentje. Onlangs heb ik dit nog aangevuld met enkele boomstronkjes en een tweedehands tuinset. Die set bestaat uit gekleurde stoelen waar iedereen instant gelukkig van wordt.

Welk laatste advies heb je nog?

Stel alles in vraag en laat je niet snel ontmoedigen. Stel prioriteiten en werk stap per stap. Maar haak niet af, want maatschappelijk gezien is er een zeer hoge urgentie. Ons consumptiegedrag moet echt anders.

Houten paletten omgevormd tot tuinbanken

JEUGDVERBLIJF 'T DRIEGE

Jeugdverblijf 't Driegie ligt in het landelijke en bosrijke Opoeteren. Het telt drie gebouwen, elk voorzien van een grote tentenweide. In de zomer kunnen er honderden jongeren verblijven in de formule zelfkook. Het verblijf wordt uitgebaat door Guido Hellings en zijn zussen, maar het is toch vooral Guido, hieronder aan het woord, die dankzij zijn creativiteit en handigheid circulair werkt.

Pas als iets echt niet meer bruikbaar is, doe ik het weg.

— Guido Hellings ('t Driegie)

Stap één bij circulair denken is nieuwe aankopen vermijden. Hoe snel ga jij over tot nieuwe aankopen?

Het zit niet in mijn natuur om snel nieuwe producten of materialen te kopen. Wanneer ik iets nodig heb, dan zoek ik uit of ik dit tweedehands kan kopen of zelf kan maken tegen een goedkoper tarief.

Welke materialen heb je nieuw aangekocht en welke nieuwe aankopen probeer je te vermijden?

De nieuwe brandveiligheidsvoorwaarden uit het logiesdecreet hebben mij ertoe verplicht buitendeuren te plaatsen die langs buiten opengaan. Dit heb ik eerst tweedehands gezocht, maar niet gevonden. Daarom heb ik dan nieuwe buitendeuren gekocht. Verder koop ik soms nieuw materiaal om producten te vervaardigen of herstellen. Ik denk dan bijvoorbeeld aan een betontriplex die moet dienen als tafelblad.

Waarom probeer je nieuwe aankopen te vermijden?

Meer dan 40 jaar geleden zijn we gestart met onze jeugdverblijven. Toen hadden we bijna geen budget, maar door creatief te werken konden we snel heel veel realiseren. Als 18-jarige heb ik zo bedden gemaakt met resten ijzer die ik kon kopen bij een serrebouwer en voor de beddenbodems kon ik terecht bij een bedrijf gespecialiseerd in matrassen en studenten- en tienerkamers en met dat laatste waren ze net gestopt. Omdat ik er matrassen had gekocht, kon ik er duizenden plankjes, waar ik beddenbodems van maakte, gratis afhalen. De beddenbodems zijn ondertussen vervangen, maar de metalen bedden staan nog steeds in het jeugdverblijf.

Blijf je die creatieve manier van werken hanteren?

Ja. Waarom ook niet? Ik doe dit zelfs meermaals per jaar waardoor ik niet alles kan opsommen dat ik al vervaardigd heb. Ik geef toch twee voorbeelden. Zo kocht ik drie aanrechten van een slachthuis dat de deuren sloot en drie kasten met diepe spoelbakken van een instelling die startte met een verbouwing. Mits wat kleine aanpassingen kon dit hier allemaal hergebruikt worden.

Aanrecht gerecupereerd uit een tehuis.

Ik zoek nog wat voorbeelden. Waar komen je speeltoestellen vandaan?

Eén speeltoestel komt van een buurt-speelplein. Dat toestel is gekeurd, maar stond op de verkeerde plaats. Ik heb de gemeente aangeboden om het toestel over te nemen waardoor het nu - mits enkele kleine aanpassingen - op ons domein staat. Andere speeltoestellen komen van Spereco, een aanbieder van openbare speeltoestellen. Die firma moet regelmatig oude speeltoestellen overnemen en die probeer ik dan te kopen. De glijbanen uit roestvrij staal die je hier vindt, zijn daarvan een voorbeeld.

Hoe word je over al die verbouwingen of sluitingen geïnformeerd?

Ik hou zelf de oren en ogen open, maar krijg ook veel informatie door van familie en vrienden. Dat netwerk is voor mij dus essentieel.

Koop je soms tweedehandsproducten die direct bruikbaar zijn?

Zeker! Ik heb zelfs een goede tip voor wie een nieuwe diepvriezer zoekt. Ik koop die al 15 jaar tweedehands van de Colruyt. Ik kocht er zo één voor 125 euro, maar kreeg er voor 50 euro diepvriesmateriaal naar keuze bij waardoor de prijs van de diepvriezer daalde naar 75 euro. Een nieuwe diepvriezer zal je voor deze prijs niet kunnen kopen. Ondertussen heb ik er een tiental staan en dat allemaal van professionele kwaliteit.

Professionele diepvries tweedehands gekocht van de Colruyt.

Ga je materiaal ook herstellen of opknappen?

Ja, herstellen doe ik zo snel mogelijk. Iets verbeteren of opknappen doe ik pas als daarvoor tijd en ruimte is. Hiervoor heb ik ondertussen een werkplaats ingericht. Ik denk dan aan plooi tafels of plooi banken die groepen achterlaten omdat ze stuk zijn. Die leg ik aan de kant tot ik ze kan herstellen. Zo heb ik al vijftien banken en tafels gered van het containerpark.

Ga je ook materiaal kopen dat je dan herstelt of opknap?

Ja, dat doe ik ook. Onlangs kocht ik nog twintig tafeltjes aan 5 euro per stuk uit het depot van de kringwinkel. De tafeltjes konden niet meer verkocht worden, de tafelbladen waren in te slechte staat. Ik heb die tafelbladen vervangen door betontriplax en het onderstel geschilderd. Nu zien die tafeltjes eruit als nieuw. Ik werk sowieso graag met ijzer en betontriplax. Het ijzer kan ik kopen aan de prijs van oud ijzer bij een industriebouwer in de buurt en betontriplax is stevig en betaalbaar materiaal.

Wanneer is materiaal of een product bij jou aan het einde van zijn levenscyclus?

Dat is een goede vraag. Pas als iets echt niet meer bruikbaar is, doe ik dat weg. Dat was onlangs het geval met een groot aantal banken. Na 35 jaar dienst en meerdere herstellingen heb ik het hout van het ijzer

Tafels en banken vervaardigd uit ijzer en betonplex.

gescheiden en de materialen weggebracht, o.a. naar de schroothandelaar.

Waar haal je de creativiteit en kennis vandaan?

Ik heb, met vallen en opstaan, heel veel geleerd. Maar ik heb ook geluk gehad: als 15-jarige leerde ik lassen bij een plaatselijke smid en later volgde ik met succes de technische school. De zin "dat kan ik niet" zal je me nooit horen zeggen. Ik zal bestuderen hoe iets gemaakt is, ermee aan de slag gaan en, indien nodig, hulp inroepen bij vrienden of kennissen. Die brengen me dan op ideeën of helpen me verder op weg. Met mijn opgebouwde kennis en koppige ingesteldheid is het me altijd wonderwel gelukt om iets te maken.

Welk advies zou je geven aan uitbaters?

Als je iets nodig hebt, neem dan eerst de tijd om naar alternatieven te zoeken. Nieuwe materialen kosten veel geld en door met mensen te praten en te zoeken op bijvoorbeeld tweedehandssites, kan je veel geld besparen.

TOT SLOT

Als uitbater kan je op heel wat manieren bijdragen aan circulariteit. De R-Ladder is daarbij een handige leidraad: probeer in de eerste plaats de aankoop van materialen en producten te beperken. Moet je toch iets aankopen? Denk dan verder dan het gebruiksmoment en bekijk de volledige levenscyclus van het product. Kies voor oplossingen die herbruikbaar zijn en waarvan de levensduur verlengd kan worden. Onderzoek mogelijkheden voor herstel, opknappen of herbestemmen. Recycleren blijft de laatste stap.

Door circulair te denken, geef je kinderen en jongeren een krachtig voorbeeld. Toon dat circulair denken en handelen haalbaar is, stap voor stap. Want elke stap draagt bij tot een duurzamer verblijf.

www.cjt.be/circulairdenken

SEIZOENSTIP

Een digitaal logboek voor periodieke controles

Als uitbater weet je het beter dan wie ook: bij een jeugdverblijf horen ook attesten, keuringen, controles, audits en onderhoudsverplichtingen. Goede opvolging is niet altijd evident. CJT werkt nu aan een digitale oplossing om je daarbij te helpen: een beheermodule in het uitbatersportaal van Kampas. De opstart van dat systeem vraagt even werk, maar daarna wordt de module een heel handig instrument voor je uitbating. We zetten je hieronder graag op weg.

Over attesten

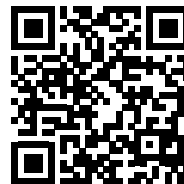
Vooreerst moet elk erkend (of aangemeld) jeugdverblijf voldoen aan de brandveiligheidsnormen van het logiesdecreet. Daarin krijgt de uitbater de verplichting opgelegd om de nodige keuringen, onderzoeken en controles uit te voeren. Meer nog, de data van deze periodieke uitvoeringen moeten bijgehouden worden in een logboek dat altijd ter beschikking is. De bijhorende documenten (verslag, attest of factuur) moeten bijgehouden worden in een veiligheidsregister. Ook dat register moet je kunnen voorleggen aan de bevoegde instanties.

Periodieke controles kunnen ruimer zijn dan de brandveiligheidsnormen en zijn zeker niet voor iedereen dezelfde. Enkele factoren zijn bepalend. We denken dan in de eerste plaats aan de technische installaties (bijvoorbeeld het type verwarmingsinstallatie). Bij het tewerkstellen van mensen komt dan weer de welzijnswet kijken, waarbij je – o.a. via controles – voorzorgen moet nemen voor de veiligheid van je team. Liften of zelfs speeltoestellen vragen dan weer een erg specifieke toepassing van veiligheidscontroles.

Elektriciteit, gas, noodverlichting, brandhaspels, rookmelders, liften, stookplaatsen ... het lijstje is lang, opvolgen een hele klus. Om uitbaters daarbij te helpen, stelt CJT al enkele jaren het zogenaamde 'logboek keuringen' ter beschikking, nog steeds op onze website te vinden. De digitale omgeving waarover elke uitbater op Kampas beschikt, biedt nieuwe mogelijkheden. Daar krijgt de nieuwe beheermodule binnenkort een plek. Het wordt een planner die een overzicht biedt van de statussen van alle periodieke taken (het noodzakelijke logboek dus) én waar je ook documenten (je veiligheidsregister dus) kan bewaren.

Opvolgen met Kampas: een stappenplan

Wie als uitbater inlogt op Kampas, zal in het menu nu ook de 'beheermodule' terugvinden. Wanneer deze module beschikbaar is, laten we dat via ons nieuwsbrief weten, wellicht in de loop van februari. De meest actuele info over dit project kan je nalezen op cjt.be/keuringen. Staat de module online, dan kan je via onderstaande stappen aan de slag om er een handige digitale hulp van te maken.

Start hier

STAP 1: rubrieken op maat

Periodieke controles zijn voor elke uitbating anders. Op www.cjt.be/keuringen staat een checklist om te bepalen welke types periodieke controles op jouw uitbating van toepassing zijn. Die types heten we rubrieken. Alle rubrieken uit de checklist (in de afbeelding zie je de voorbeelden brandblussers, CV-installatie en dampkappen) staan al klaar in de beheermodule.

Je verwijdert dus de rubrieken die niet voor jouw uitbating van toepassing zijn. Je kan zelf bij elke rubriek nog wat uitleg kwijt. Denk bijvoorbeeld aan de contactgegevens van de firma of keuringsinstantie waarmee je voor deze rubriek samenwerkt. Het is uiteraard mogelijk om bijkomende rubrieken toe te voegen voor grote én kleine taken die je met vaste regelmaat binnen het beheer van je jeugdverblijf uitvoert.

STAP 2: een onderwerp voor elke controle

Onder elke cluster kan je onderwerpen toevoegen. Moet je voor eenzelfde toestel zowel een keuring als een onderhoud uitvoeren, dan zijn dit twee onderwerpen. Geef deze ook een unieke en zo duidelijk mogelijke naam. Bijvoorbeeld:

Rubriek: CV-installatie

- Ketel entiteit A - keuring
- Ketel entiteit A - onderhoud
- Ketel entiteit B - keuring
- Ketel entiteit B - onderhoud

Maak de karakteristieken van elk onderwerp aan:

- Frequentie: bepaal hier binnen welke periodiciteit de actie (keuring, onderhoud ...) opnieuw dient te gebeuren. Dat kan door het aantal maanden of jaren (bijv. achtjaarlijks bij het brandveiligheidsattest) aan te duiden. Optioneel kan je aangeven wanneer de herhaling gestopt dient te worden. Vink je dit niet aan, dan blijft de periodiciteit onbeperkt doorlopen.
- Eerstvolgende vervaldatum: dit is de datum waarop de volgende periodieke

controle uitgevoerd dient te worden. Vanaf deze datum begint ook de frequentie te tellen.

- Herinnering versturen? Maak de keuze of je in je mailbox een herinnering wil ontvangen.
- Herinneringsmoment: bepaal hier hoeveel weken voor de vervaldatum je de herinnering wil krijgen. Hou hier dus rekening met de tijd die het vraagt om bijvoorbeeld een keuringsinstantie ter plaatse te ontvangen.
- Status: hier duid je aan of het onderwerp op het moment van de aanmaak

nog actie vereist. Deze status wordt ook met een kleurcode weergegeven.

- In behandeling (oranje)
- In orde (groen)
- Verlopen (rood)
- Verantwoordelijke: je kan elk onderwerp toewijzen aan een account dat voor jouw uitbating gekend is in het systeem. Zo krijgt die persoon de herinnering. Je kan dit veld ook leeg laten.

Geschikte keuringsinstantie gezocht?

Ben je op zoek naar een geschikte keuringsinstantie, surf dan naar de website van de FOD Economie, download het Excelformulier en selecteer de gewenste keuringen. Je krijgt een overzicht van de bestaande keuringsinstanties.

Keuringsinstanties werken doorgaans met een prijs per uur of per gebouw. Welke formule het voordeligst is, is hierdoor moeilijk te bepalen. Toch enkele tips:

- Afhankelijk van het soort keuring (bijv. laagspanning, hoogspanning) is een andere opleiding vereist. Dit heeft een invloed op het uurloon.
- Bespaar op transportkosten door een keuringsinstantie te kiezen die accreditaties heeft voor al je gewenste keuringen.
- Vraag prijs voor de komende drie jaar. Een tweede en derde keuring is soms goedkoper omdat de installaties gekend zijn.
- Vergelijk de service. Krijg je voldoende ondersteuning bij bijv. de opvolging van de keuringen?

STAP 3: logboek en register beheren

In het overzicht van jouw uitbatersportaal verschijnen de onderwerpen nu ook – onder de naam ‘beheerkalender’ - in een jaaroverzicht. Zo krijg je in één blik een idee van de aankomende controles én hun status (ze hebben ook hier de kleurcode gekregen). Is de vervaldatum van een onderwerp voorbij zonder wijziging op de status, dan wordt deze status automatisch ‘verlopen’ (rood).

Onderwerp voltooiën

Door dit onderwerp te voltooien, wordt de status gewijzigd naar 'in orde' en wordt de volgende vervaldatum automatisch berekend op basis van de frequentie-instellingen.

Beschrijving

Optioneel: Voeg een beschrijving toe van wat er gedaan werd...

Bijlage (optioneel)

Bestand kiezen | Geen bestand gekozen

Annuleren | **Markeer als in orde**

Werd de periodieke controle uitgevoerd, dan wijzig je de status naar 'in orde'. Op dat moment kan je ook een bijlage (je attest, verslag of factuur) toevoegen. Deze status wordt – met de datum en de bijlage – opgenomen in de historiek van het onderwerp. Die historiek is dus je logboek, de documenten kan je op elk moment downloaden en vormen zo je register.

Rubrieken én onderwerpen kunnen op elk moment gewijzigd worden. Ook van elke wijziging wordt een historiek bewaard. Zo zie je wanneer en door wie dat is gebeurd.

Wijzigingshistoriek

Voltooiingen

Voltooid op: 17/12/2025 15:43
Voltooid door: Marc Steeno

Beschrijving:

1 brandblusser vernieuwd

Bijlage: 0250213.pdf

Veldwijzigingen

Veld	Wijziging	Gewijzigd door	Gewijzigd op
Eerstvolgende vervaldatum	2026-05-15 + 2027-05-15	Marc Steeno	17/12/2025 15:43
Eerstvolgende vervaldatum	2025-12-17 + 2026-05-15	Marc Steeno	17/12/2025 15:13

Statuswijzigingen

Wijziging	Gewijzigd door	Gewijzigd op
In behandeling + In orde	Marc Steeno	17/12/2025 15:43

Extra kanaal voor CJT

Via website, digitale nieuwsbrief, sociale media én ons tijdschrift HuisWerk proberen we je zo goed mogelijk op de hoogte te houden van het reilen en zeilen in de sector. Deze kanalen blijven we uiteraard ook gebruiken om je te informeren over eventuele gewijzigde regelgeving over periodieke controles.

Deze beheermodule biedt CJT nieuwe mogelijkheden. Ook CJT heeft namelijk een rubriek in jouw module. Is er een periodieke taak die je echt niet mag ver-

geten? Dan krijg je deze ook hier te zien. Geen onnodige topics ... want we kunnen deze taken toevoegen op maat van jouw uitbating (op basis van je maaltijd- of gebouwtype en wel/geen gebruik van de boekingsformules op Kampas).

De beheermodule is enkel en alleen bedoeld als hulp bij de opvolging van periodieke taken. Je bepaalt zelf of je er gebruik van maakt, er hangt geen enkele verplichting aan vast. De overheid heeft geen toegang tot deze module en ook CJT doet niets met de gegevens die je in de module opneemt.

Het resultaat?

Alle periodieke acties staan nu in één overzicht. De automatische herinneringen helpen om niets te vergeten en de taken te verdelen. De bewijsdocumenten worden centraal bewaard. Handig wanneer je ze moet voorleggen. Draag je de opvolging over aan iemand anders? Via de toegang tot het uitbatersaccount van Kampas is dat zo geregeld!

Vragen of suggesties voor verbeteringen? Laat het ons gerust weten via info@cjt.be.

Heel wat regelgeving heeft rechtstreeks of onrechtstreeks een weerslag op jeugdtoerisme. Als hieraan wordt gesleuteld, vertegenwoordigt CJT de Vlaamse uitbaters. In HuisWerk belichten we telkens de actualiteit van ons vertegenwoordigingswerk.

CJT investeert veel tijd in opvolging van thema's zoals subsidies, brandveiligheidsnormen en andere zaken die rechtstreeks vallen onder de beleidsdomeinen jeugd en toerisme. We hebben hier de voorbije jaren al heel wat over gecommuniceerd in deze rubriek en zullen dit blijven doen. Daarnaast is er nog heel wat andere regelgeving die een grote weerslag kan hebben op de werking van jeugdverblijven en kampeerterreinen. Om de vinger aan de pols te houden, zijn we o.m. lid van de werkgroep regulitis van De Ambrassade. Samen met het jeugdwerk (Formaat, VDS, jeugdbewegingen, kamporganisaties ...) bekijken we er waar het nuttig is om onze stem te laten horen. Om dit iets concreter te maken, nemen we je even mee in de belangrijkste thema's die we in het najaar van 2025 behandelden.

Veiligheid speelterreinen

Sinds 2001 regelt een koninklijk besluit de veiligheid van speelterreinen en speeltoestellen. Enkel terreinen waar speeltoestellen staan, vallen onder deze regelgeving. De FOD Economie kijkt of dit toepassingsgebied kan uitgebreid worden naar alle terreinen waar gespeeld wordt. Dat zou vooral veel extra administratie (met een prijskaartje) zijn voor de hele jeugdsector, terwijl de keuringsinstanties zelf aangeven dat ze niet weten hoe ze een terrein zonder toestellen zouden moeten controleren. Al onze politieke contacten worden aangesproken om dit onzalig idee weer in de diepvries te laten verdwijnen.

Kamponvriendelijke maatregelen in Wallonië

De druk van zomerkampen op een aantal kleine Waalse gemeentes wordt te groot, vinden een aantal burgemeesters. Het voorbije najaar nog kwam de gemeente Couvin in het nieuws met een aantal pestmaatregelen.

Het Vlaamse (en Waalse) jeugdwerk is hier terecht bezorgd over en gaat al een aantal jaren in gesprek met lokale besturen in heel België. Ook met CJT volgen we dit op, al is het maar om deze toestanden te vermijden in Vlaanderen. In het nieuwe masterplan jeugdtoerisme dat minister Depraetere in 2026 zal presenteren, is alvast een hoofdstuk gewijd aan een 'positief klimaat'.

Rookverbod tijdens jeugdkampen

De uitbreiding van het rookverbod dook op in het federaal regeerakkoord van begin 2025. Het voorbije jaar zaten we een aantal keer samen met de FOD Volksgezondheid. Op zich is de jeugdsector niet tegen een rookverbod tijdens jeugdkampen, maar de regels moeten duidelijk zijn en goed gecommuniceerd worden. Ondertussen weten we dat een algemeen rookverbod tijdens jeugdkampen nog niet in 2026 zal ingevoerd worden, eerst wordt werk gemaakt van een rookverbod op terrassen in de horeca. Nog even voor de duidelijkheid: vandaag is er wel reeds een rookverbod van toepassing op speel- en sportterreinen.

Fiscaliteit

De inkt van ons vorig HuisWerkdossier over fiscaliteit was nog niet droog of er werden een aantal zaken gewijzigd. Zo besliste de federale regering om de btw te verhogen voor o.m. 'niet-commerciële' events en toeristische overnachtingen (de bestaande btw-vrijstellingen binnen het jeugdtoerisme blijven wel geldig). Daarnaast was er enige tijd onduidelijkheid over het belasten van aankoop, leasing en huur van auto's door vzw's, dit via de rechtspersonenbelasting. Beide aanpassingen kwamen aan bod in de werkgroep regulitis. We komen er ook op terug in de nieuwsflash (pagina 26-27) van dit HuisWerknummer.

KAMPAS

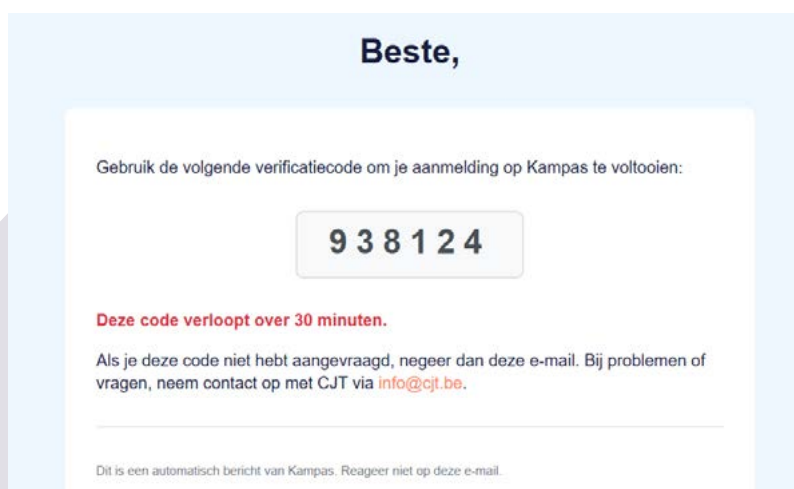

Kampas introduceert meerdere uitbatersaccounts

Bij de uitbating van een jeugdverblijf of kampeerterrein worden de taken vaak verdeeld over verschillende mensen. Johan zorgt bijvoorbeeld voor de opmaak van de huurprijzen, Samira verwerkt de boekingsaanvragen en Peter geeft de overnachtingscijfers in. Zo blijft het voor iedereen haalbaar.

Een vlotte toegang tot de uitbatersomgeving van Kampas is daarbij voor zowel Johan, Samira als Peter interessant ... Op die realiteit was het uitbatersportaal lange tijd niet afgestemd, maar dat is sinds dit jaar veranderd. Iedereen die betrokken is bij de uitbating, kan via een eigen account toegang krijgen tot de werkomgeving op het platform. Ook bij afwezigheid of een wissel kan de werking zo vlot doorlopen zonder dat wachtwoorden gedeeld moeten worden. Wie nieuw is, wordt snel en veilig toegevoegd.

Meerdere accounts en bijhorende rollen en rechten zorgen voor continuïteit en verhogen de flexibiliteit om met Kampas aan de slag te gaan. Daarnaast zorgt deze nieuwe aanpak voor meer transparantie. Acties in het portaal zijn traceerbaar. Je kan binnen je uitbatersomgeving dus ook opvolgen wie voor het laatst heeft ingelogd en ook bij sommige aanpassingen wordt het account vermeld.

Betere beveiliging

Om de beveiliging van Kampas fors te verhogen, introduceren we ook de 'twefactorauthenticatie'. Naast je wachtwoord merk je dat het platform nu ook een tweede bewijs van jouw identiteit vraagt om aan te kunnen melden op het uitbatersportaal. We kozen daarbij bewust voor een goede, maar laagdrempelige aanpak. Bij het ingeven van je wachtwoord stuurt Kampas een cijfercode naar het mailadres van je account. Die code moet je ophalen in je mailbox en opgeven bij het aanmelden. Enkel

met de juiste code krijg je toegang. Die extra stap vraagt Kampas niet wanneer je binnen de 24 uur opnieuw wil inloggen.

CJT draagt natuurlijk zorg om de beveiliging van Kampas. Maar de vraag naar deze extra verificatie kwam ook van het Departement Cultuur, Jeugd en Media. Zij zijn de eigenaar van de statistiekenmodule op Kampas en hun beleid vereist deze methode voor identiteits- en toegangsbeheer.

Van contactpersoon naar account

Iedereen die begin 2026 als contactpersoon stond aangeduid in Kampas, heeft een eigen account gekregen. In dat geval was jouw mailadres al gekend en heb je in de eerste helft van januari een automatisch bericht van Kampas gekregen om voor je nieuwe account een wachtwoord aan te maken. Met jouw mailadres én wachtwoord log je voor het eerst in ... Voor de duidelijkheid: het account waarmee in het verleden altijd op Kampas werd ingelogd, blijft (met het wachtwoord) gewoon actief.

Aanpassen of bekijken?

Door rechten toe te kennen, krijgt iedereen toegang tot de functionaliteiten die nodig zijn. Voor elk account kan bepaald worden welke delen van het platform zichtbaar zijn én welke handelingen (bekijken en/of bewerken) mogelijk zijn. Op www.cjt.be/accounts-beheren krijg je een overzicht van deze rechten en welke mogelijkheden deze bieden op het uitbatersportaal.

Het is de hoofdbeheerder van het portaal die de rechten kan bepalen. In het voorbeeld hieronder is deze hoofdbeheerder te herkennen aan het blauwe icoontje voor

de naam van de accounthouder. Standaard heeft iedereen alle mogelijkheden. Door rechten bij het account te verwijderen, kunnen deze mogelijkheden afgeschermd worden. De hoofdbeheerder kan accounts verwijderen (via het vuilnisbakje), de rechten bewerken en ook de eigen beheerdersrechten overdragen op een ander account (via het pennetje).

Nieuw account toevoegen

De hoofdbeheerder kan niet alleen het bestaande account beheren, maar ook accounts toevoegen. Dat kan via 'mijn organisatie' en 'gekoppelde accounts' en vervolgens kan geklikt worden op 'uitbater toevoegen'. Met het ingeven van naam, adres, mailadres en telefoonnummer is dat zo gebeurd. Dit is overigens ook de plek waar bepaald kan worden wie de nieuwsbrief en/of het tijdschrift HuisWerk (op adres van het account) moet (of wil) ontvangen.

Rechten kunnen meteen worden aangepast, maar dat kan de hoofdbeheerder ook doen op een later moment. Na aanmaak stuurt het systeem een automatisch bericht naar het mailadres van het nieuwe account. Via dat bericht kan de nieuw toegevoegde 'uitbater' een wachtwoord

opmaken en ... (via de tweefactorauthenticatie) inloggen natuurlijk. Is de link voor het nieuwe wachtwoord verlopen, dan kan het mailbericht opnieuw verstuurd worden via het 'pijlte' in het overzicht van de gekoppelde accounts.

Wat met de verantwoordelijkheden?

Aan de gekoppelde accounts kunnen zoals voorheen verantwoordelijkheden gekoppeld worden. Die 'oude' functionaliteit blijft dus gewoon actief. Deze verantwoordelijkheden zijn vooral bepalend voor de communicatiestromen. Zo krijgt de 'verantwoordelijke voor reservaties' bijvoorbeeld de automatische berichten van Kampas over nieuwe boekingsaanvragen, de gegevens van de 'verantwoordelijke van organisatie' worden dan weer gebruikt door CJT om contact op te nemen over de algemene werking.

Ervaar je problemen, heb je verbeteringsuggesties of zit je met vragen? We verzamelen alle info over de uitbatersaccounts op www.cjt.be/accounts-beheren. Helpt die informatie je niet verder? Aarzel dan niet om ons te contacteren via info@cjt.be. We helpen je zo snel mogelijk verder!

MIJN ORGANISATIE	GEKOPPELDE ACCOUNTS	VERANTWOORDELIJKHEDEN	FORMULE	Uitbater toevoegen
3 resultaten				
Naam	E-mailadres	Rechten	Laatst ingelogd	
Karien Kampas	info@kampas.be	Organisatie beheren	Nog niet ingelogd	> ✎ 🗑
Team Ondersteuning	info@cjt.be	Organisatie beheren	16-12-2025 14:00	✎ 🗑
		Domainen beheren		
		Entiteit bekijken		
		Entiteit aanmaken		
		Entiteit beheren		
		Reviews beheren		
		Statistieken beheren		
		Boekingen bekijken		
		Boekingen beheren		
		Boekingen afronden		
Kelly Kampas	cjt@cjt.be	Entiteit bekijken	16-12-2025 14:00	✎ 🗑
		Entiteit beheren		
		Statistieken beheren		

VERGEET JE HUURPRIJZEN NIET!

We wijzen hier graag nog eens op het belang van actieve prijzen voor jouw aanbod op Kampas. Het ontbreken van tarieven voor het nieuwe jaar heeft namelijk gevolgen. Is de prijslijst 2026 niet actief, dan wordt je aanbod sinds 1 januari niet meer gepromoot.

Wat moet je doen om de prijzen 2026 op te maken? Dat kan je lezen in onze handleiding op www.cjt.be/kampas. Prijzen zijn actief wanneer ze in jouw uitbatersportaal groen kleuren.

Kampas laat overigens ook al toe om de prijslijsten (en dus ook de verhuurkalender) van 2027 en 2028 te publiceren. Doe dat gerust wanneer je daar ook al verhuur mogelijk maakt, de prijzen worden – behalve als je de online boekingsmodule gebruikt – enkel indicatief weergegeven. Opgelet, ook een actieve en actuele verhuurkalender is aangewezen wanneer je een prijslijst activeert. In een actuele kalender zijn de periodes gesloten die je niet wenst te verhuren (of die al door een groep werd geboekt). Zo voorkom je onnodige aanvragen van groepen (en bijhorende frustratie).

HUIS IN DE KIJKER

Gastvrijheid troef in Hof Marie d'Haese

In Geraardsbergen, tussen deelgemeentes Zarlardinghe en Overboelare, ligt een jeugdverblijf met een uniek karakter: Hof Marie d'Haese. Het is een authentieke vierkantshoeve met paarden op de weide, honden die nieuwsgierig komen snuffelen en muren die geschiedenis ademen. Het jeugdverblijf (type standaard) biedt plaats aan 12 personen in zelfkook. Hier ontvangen Chantal en Gunther, en hun dochters Liebke en Gaete, al zes jaar jeugdgroepen. En binnenkort nemen Liebke en haar vriend Cedric het roer over.

Starten in coronatijd: een sprong in het diepe

Wie Hof Marie d'Haese binnenwandelt, stapt letterlijk een naam binnen die al sinds de 18de eeuw door het landschap waait. In het dak prijken nog steeds de initialen van Marie d'Haese. De naam van het jeugdverblijf lag dus voor de hand, als eerbetoon aan het verleden én een knipoog naar de authenticiteit die Chantal en Gunther wilden bewaren.

De hoeve werd in 2015 gekocht, steen voor steen opgefrist en in 2017 opnieuw bewoonbaar gemaakt. In 2020 werd de stap gezet naar jeugdtoerisme. "Midden in de coronacrisis ... ideaal is anders," zegt Gunther. "De eerste zes maanden zagen we niemand. Alles werd geannuleerd. Maar achteraf gezien was dat langzame begin net goed. We konden groeien zonder overspoeld te worden." De weg naar jeugdgroepen vonden ze via CJT, toen nog jeugdverblijven.be. Ook Lut van Toerisme Vlaanderen speelde een sleutelrol bij de opstart. "Dat is iemand waar je altijd terecht kunt. Zo iemand heb je nodig als je start: iemand die aanspreekbaar is en je wegwijs maakt."

Hun allereerste groep was meteen bijzonder: een organisatie voor kinderen met een beperking. "Dat voelde meteen juist," vertelt Chantal. "Dankbaar, warm, dat blijft tot vandaag." "Tijdens dit eerste verblijf zat er wel plots een jongere in de dakgoot, dat was schrikken!", lacht Liebke. De kersverse uitbaters werden meteen op de proef gesteld.

HOF MARIE D'HAESE PRAKTISCH

ADRES:

Donkerstraat 40, 9500 Overboelare

TOTALE OPPERVLAKE VAN HET DOMEIN:

10 000 m²

MAXIMALE BINNENCAPACITEIT: 12 personen

WEBSITE:

www.kampas.be/nl/verblijf/hof-marie-d-haese

Living on-site: een niet te onderschatten troef

De familie woont op de hoeve zelf. "Ik dacht eerst dat dit een nadeel zou zijn," geeft Chantal toe. "Maar voor groepen blijkt het net een enorme meerwaarde. Je kan ons altijd iets vragen: een extra verlengkabel, de wificode, een bakvorm om cake te bakken ... Je hoeft maar aan te bellen."

Gunther is verpleger, wat soms handig blijkt voor groepen: een wespensteek, iemand die onwel wordt, een ongelukje. "Vorige maand verbleef hier iemand die volledig verlamd is, net omdat ze weten dat ze op onze hulp kunnen rekenen." Ook dochter Gaete draagt haar steentje bij aan het jeugdverblijf. Zij studeert orthopedagogie en kan helpen bij kinderen met gedragsproblemen.

Soms is het ook gewoon gezellig om nabij de groepen te zijn, even babbelen terwijl kinderen spelen. "Een kind sprak mij ooit voortdurend aan met meneer de boer", lacht Gunther. "Dat jeugdig enthousiasme is erg leuk."

Diverse groepen op ontdekking

Reserveringen verlopen vlot via Kampas. Afgelopen jaar mochten ze twintig groepen ontvangen. "Het mooie is: we hebben een heel diverse mix aan groepen en elke groep vult het weekend anders in. Erasmusstudenten, oud-leidingsploegen, kinderen met een beperking ... en ook Nederlandse en Waalse groepen. Die afwisseling vinden we geweldig." Toch blijft hun uitbatershart net iets harder kloppen voor groepen met kinderen. "Dat zijn zulke dankbare groepen. Die vrolijkheid, die nieuwsgierigheid ... dat geeft ons energie."

Hof Marie d'Haese is een rustige uitvalsbasis voor wie wil wandelen of fietsen naar domein de Gavers, Geraardsbergen, Oudenaarde ... "Sommige groepen gaan zelfs tot aan de kust of naar Technopolis, anderen blijven gewoon het hele weekend op het domein. Ze spelen op het grasveld, gebruiken de projector voor

vergaderingen of films of hangen gezellig rond op de binnenkoer bij de pingongtafel en kickertafel."

Vragen groepen niet om activiteiten met de paarden? "Jazeker, dit vragen ze vaak. Vooral onze twee kleine shetlanders blijken een onweerstaanbare magneet. Kinderen mogen de paarden aaien of helpen poetsen, maar we promoten dit niet actief. We bieden ook geen rondritten aan", legt Chantal uit. "Toch niet als mensen levend willen terugkeren," lacht Liebke, "onze paarden zijn niet de rustigste."

Grenzen stellen met een glimlach

Wie bij Hof Marie d'Haese wil overnachten, krijgt duidelijke uitleg en een helder huishoudelijk reglement. Eerst al bij de reservatie, daarna opnieuw bij aankomst. "Het voelt soms alsof we een bandje afspelen," lacht Chantal, "maar goede communicatie voorkomt teleurstellingen." Persoonlijk contact speelt een grote rol. Het gezin zorgt ervoor dat bij aankomst én vertrek altijd iemand aanwezig is.

"We zijn absoluut niet tegen plezier maken, integendeel. Maar nachtlawaai? Dat kan hier niet. Niet voor ons, want we wonen op het domein, maar ook niet voor onze paarden en burenen." Die duidelijkheid is nodig. "Als activiteiten niet bij ons passen, zeggen we dat eerlijk. Het gebeurt dat groepen dan beslissen om niet bij ons te verblijven. Dat is oké, we zijn niet voor elke groep het geschikte verblijf. Liever dat dan achteraf frustratie langs beide kanten."

Overlast voor burenen is er nauwelijks. De dikke muren van de vierkantshoeve houden het geluid op natuurlijke wijze tegen. Soms moet er toch even worden ingegrepen bij groepen die de nachtrust net iets te hard op de proef stellen. "Ik heb hier al in mijn badjas gestaan om te vragen om af te roepen," lacht Chantal. "Maar met een vleugje humor lukt dat altijd."

Omgaan met uitdagingen

Een historische hoeve in lijn brengen met de nieuwe brandveiligheidsnormen bleek geen simpele opdracht. "Oorspronkelijk hadden we 19 bedden. Maar er waren veel investeringen nodig om aan de nieuwe normen te voldoen, zoals een branddetectiecentrale en nieuwe deuren. Dit was niet haalbaar, we hadden het jeugdverblijf tenslotte nog maar net opgestart." Daarom werd de beslissing gemaakt om de capaciteit te verlagen naar 12 bedden. "Dit was een juiste beslissing voor ons."

Wie richting Hof Marie 'd Haese trekt, merkt al snel dat de rust van het platteland nog een andere uitdaging met zich meebrengt: het openbaar vervoer komt hier niet bepaald om de tien minuten voorbij. Voor groepen die niet beschikken over eigen busjes of auto's, vraagt dat wat puzzelwerk. "Al ervaren we dat de jeugd er niet zo mee inzit om van het station naar hier te stappen met hun koffers en materiaal," merkt Chantal op, "Ik geef soms ook mijn eigen fiets aan groepen om naar de bakker of naar de winkel te gaan."

Verbinding met de stad

"Vanuit de stad Geraardsbergen worden alle uitbaters van logies regelmatig samengebracht," vertelt Chantal, "De vorige keer waren domein De Gavers en wij de enige jeugdverblijven en zaten we daar tussen hotels en B&B's. Het is fijn dat logies elkaar gasten doorgeven, maar hotelgasten hebben natuurlijk andere verwachtingen dan onze doelgroep. Toch vinden we die bijeenkomsten een goed initiatief. Je leert elkaar kennen, ontdekt wat er leeft in de regio en denkt samen na over hoe we de stad nog beter kunnen uitdragen."

Dromen voor de toekomst

Binnen een jaar nemen Liebke en Cedric de uitbating over. Er worden al ideeën uitgesproken: "Het toilet vernieuwen, misschien ook een extra toilet boven en een binnenkeuken", klinkt het bij Liebke. Chantal knikt: "Een keuken binnen zou inderdaad goed zijn. Het is wel uniek om buiten te koken, maar in de winter toch niet altijd evident."

"Maar eerlijk?", zegt Chantal, "Groepen zijn vaak aangenaam verrast door wat er wél is. Ze verwachten soms weinig en krijgen veel. Die feedback is leuk om te horen."

Terugkijken met trots

Na zes jaar verzamelde het jeugdverblijf al talloze anekdotes en ontroerende momenten. Eén ervaring blijft voor het hele gezin bijzonder sterk hangen: "Twee begeleiders stuurden ons na hun verblijf een lange dankmail. Ze hadden het heel moeilijk gehad met hun groep en voelden zich gesteund door ons. Zo'n woorden blijven hangen."

Dus nog geen spijt gehad van jullie keuze? "Nee. We werden nochtans gewaarschuwd: je weet niet wat je gaat krijgen ...," lacht Chantal, "We hadden wat schrik, maar kijk... Het is goed gekomen. Een jeugdverblijf uitbaten valt veel beter mee dan we in het begin dachten."

Dat hun persoonlijke manier van werken ook door groepen geapprecieerd wordt, lezen we ook in een Kampasreview: "Een fantastisch weekend! Een enorm vriendelijke verhuurster, altijd klaar om te helpen!". Precies dat is waar ze voor gaan: een plek waar gastvrijheid en jeugdige vrolijkheid elkaar vinden. Vandaag, en straks ook onder de vleugels van Liebke en Cedric.

VRAAG HET AAN...

cjt

Elk kwartaal krijgen we tientallen vragen van uitbaters over uiteenlopende thema's. In HuisWerk maken we telkens een beknopte bloemlezing van vragen en antwoorden die ook voor andere uitbaters interessant kunnen zijn.

De brandweer vraagt om de evacuatieplannen te herwerken, besteden we dat best uit aan een gespecialiseerde firma?

De brandveiligheidsnormen van het logiesdecreet vereisen inderdaad dat je per verhuureenheid informeert over de brandinstructies (in Nederlands, Frans, Duits en Engels), de evacuatiewegen en brandvoorzieningen. Dat dient te gebeuren via aanduidingen op een plattegrond van de accommodatie.

Er zijn firma's die de opmaak van evacuatieplannen aanbieden. Informeer bijvoorbeeld bij de bedrijven die instaan voor de branddetectie of -bestrijding in je gebouw. Uiteraard hangt daar een (stevige) kostprijs aan vast. De vereisten zijn evenwel goed omschreven in de toelichting bij de normen (www.cjt.be/brandveiligheidsnormen). Wanneer je over goede plannen van je accommodatie beschikt, kan je zeker ook zelf aan de slag.

We hebben vernomen dat we kunnen verbouwen aan 6 % btw. De offertes voor de logiessubsidie waren ingediend aan 21 %. Anderzijds zijn sommige offertes duurder uitgevallen. Wat nu?

Geen probleem dat voor de subsidie de uiteindelijke facturen licht afwijken van de offertes, in positieve of negatieve zin. Wel wordt het percentage van 60 % toegepast op de betaalde facturen, rekening houdend met het maximumbedrag dat werd toegekend.

Moeten we voor het herschilderen van een metalen steunbalk brandvertragende verf gebruiken?

Die voorwaarde staat niet vermeld in het logiesdecreet, noch in de federale basisnorm (die van toepassing is op bouwvergunningen aangevraagd vanaf 1995 of 1998, afhankelijk van de hoogte van het gebouw).

Als er ook niets vermeld staat in het verslag van de brandweer, dan hoeft je dus geen brandvertragende verf te gebruiken.

Bepalen de nieuwe brandveiligheidsnormen dat onze zelfkookkeuken moet gecompartmenteerd worden?

Compartmentering van een keuken in zelfkook is voor lage gebouwen, indien bouwvergunning aangevraagd voor 1998, enkel nodig indien de keuken (en eventueel aansluitende refter) niet brandveilig gescheiden is van de evacuatiewegen van de slaapkamers.

Voor recentere lage gebouwen, d.w.z. vergunning aangevraagd vanaf 1998, was er op het moment van de bouwwerken wel reeds een verplichting om de keuken, al dan niet inclusief de refter, te compartimenteren.

NIEUWSFLASH

UITBATERSTWEEDAAGSE

CJT en VJH organiseren op vrijdag 30 januari en zaterdag 31 januari opnieuw een tweedaagse voor uitbaters van jeugdverblijven, kampeerterreinen en hostels. Locatie van het gebeuren: De Barkentijn in Nieuwpoort. Voor uitbaters die veel afstand moeten afleggen, bieden we op donderdagavond een gratis overnachting met ontbijt aan in Hostel De Ploate in Oostende. Vervolgens kan je dan vrijdagochtend de verplaatsing maken naar Nieuwpoort.

Vrijdagvoormiddag	EPC NR en energie besparen
	Welzijnsbeleid in de praktijk
Vrijdagmiddag	Plaatsbezoeken (De Zeekameel en Del Huze – Saint Antoine)
	Artificiële intelligentie
Zaterdagvoormiddag	Plaatsbezoeken (The Outsider en Hoge Duin)
	Werken met vrijwilligers
Zaterdagmiddag	Water (besparen – recupereren – legionella)
	Geluidsoverlast (Soundcheck)

Meer details over de inhoud van de sessies vind je op onze website. Het concept van de tweedaagse blijft ongewijzigd. Je kan inschrijven voor één of meerdere sessies of het volledige weekend. Tussen de sessies en vrijdagavond wordt er voldoende tijd voorzien voor informele momenten met collega-uitbaters en andere partners. De tweedaagse is volledig gratis, maar inschrijven is omwille van praktische redenen (maaltijden, slaapplekken, vervoer e.d.) wel verplicht. Inschrijven kan tot vrijdagmiddag 23 januari.

www.cjt.be/uitbaterstweedaagse

AUTOFISCALITEIT IN RECHTSPERSONENBELASTING

Vanaf 1 januari 2026 worden ook autokosten onderworpen aan de rechtspersonenbelasting. Tot op heden bleef dit onbelast. Wagens met CO₂-uitstoot zullen vanaf 2026 meteen onder de rechtspersonenbelasting vallen (aan 25 %). Bij emissievrije wagens geldt een graduele belastbaarheid vanaf 1 januari 2027.

Belangrijk: verplaatsingsvergoedingen en autokosten die aan werknemers, vrijwilligers en andere derden worden terugbetaald, worden uitdrukkelijk uitgesloten van de rechtspersonenbelasting. Op de meeste jeugdverblijven zal deze belasting dus niet van toepassing zijn.

De belastbaarheid van autokosten geldt wel voor voertuigen die vanaf 1 januari 2026 (aanslagjaar 2027) worden aangekocht, geleased of gehuurd. De belastbaarheid geldt voor alle kosten met betrekking tot personenwagens. Denk o.m. aan leasing- en huurkosten, brandstofkosten, verzekeringen, verkeersbelasting, afschrijvingen, onderhoud en herstellingen.

www.cjt.be/autofiscaliteit

TERUGBLIK INSPIRATIEDAGEN

Op 3 en 11 december organiseerde het Departement Cultuur, Jeugd en Media samen met Toerisme Vlaanderen, CJT, VJH en ADJ twee inspiratiedagen rond toegankelijkheid en inclusie. In totaal namen een 70-tal uitbaters deel. Ze kregen inzicht in de drempels die anderen ervaren en konden in interactieve workshops dieper ingaan op thema's zoals financiële drempels, culturele achtergronden en toegankelijkheid. Met de komende aanvraagronde voor personeelssubsidies 2027-2030 in het achterhoofd waren de inspiratiedagen de ideale gelegenheid om kennis op te doen en samen te bouwen aan een inclusieve toekomst.

INFOMOMENTEN INVESTERINGSSUBSIDIE

Vanaf 2026 worden de infrastructuursubsidies voor jeugdverblijven gebundeld bij Toerisme Vlaanderen. De komende drie jaar wordt 15,75 miljoen euro uitgetrokken voor investeringen in brandveiligheid, energiebesparing en modernisering (nieuw!). Een eerste oproep mogen we verwachten in het voorjaar van 2026.

Begin maart organiseren we samen met Toerisme Vlaanderen een aantal infomomenten om de nieuwe subsidielijnen voor jeugdverblijven voor te stellen.

- Maandag 2 maart om 14.30 uur: Drieboomkensberg in Malle
- Maandag 2 maart om 19.30 uur: De Koppel in Beringen
- Dinsdag 3 maart om 14.30 uur: Hoogveld in Zedelgem
- Dinsdag 3 maart om 19.30 uur: Schotte in Aalst
- Donderdag 5 maart om 19.30 uur: online

Deelname is gratis. Inschrijven kan via onderstaande link.

www.cjt.be/infomomenten-investeringsubsidie/

SECTORMOMENT BELEIDSNOTA CJT

CJT werkt sinds vorige zomer hard aan een beleidsnota voor de werking van de ondersteuningsstructuur in de periode 2027-2030. Op basis van deze beleidsnota subsidieert het Departement CJM de ondersteuning van de Vlaamse uitbaters. CJT dient de beleidsnota in tegen ten laatste 1 april.

Donderdagavond 12 februari stellen we aan geïnteresseerde uitbaters onze plannen voor en verzamelen we nog een laatste keer jullie feedback. Dit doen we tijdens een online sectormoment. Inschrijven kan via onderstaande link.

www.cjt.be/sectormoment-beleidsnota/

MEESTERPROEF

De Meesterproef is een initiatief van het Team Vlaams Bouwmeester dat jonge, pas afgestudeerde ontwerpers en kunstenaars de kans geeft om hun eerste publieke opdracht uit te voeren. In dit traject worden zij intensief begeleid door het Team Vlaams Bouwmeester en ervaren meters en peters en werken ze samen met publieke opdrachtgevers om bestaande gebouwen te transformeren tot inspirerende plekken, op maat van de doelgroep. Voor deze editie ligt de focus op jeugdinfrastructuur. Ook jeugdverblijven met prille bouwplannen kunnen intekenen, dit tot 6 februari 2026.

www.cjt.be/meesterproef

AGENDA

In deze agenda willen we alle data van vormingsmomenten, ontmoetingsmomenten, indiendata enz. opnemen die interessant kunnen zijn voor uitbaters. Ook hiervoor staat onze redactie open voor suggesties. Mail die gerust door naar info@cjt.be!

Uitbaterstweedaagse

30 en 31 januari 2026

CJT en VJH organiseren een tweedaagse voor uitbaters van jeugdverblijven, kampeerterreinen en hostels.

Je kan (gratis) inschrijven voor één of meerdere sessies.

www.cjt.be/uitbaterstweedaagse

Werkingsverslag werkingssubsidies 2025

10 februari 2026

Alle jeugdverblijven die recht hebben op een werkingssubsidie voor een periode die 2025 omvat, moeten een werkingsverslag bezorgen aan het Departement CJM. De benodigde gegevens voor het werkingsverslag worden opgevraagd via het subsidieloket KIOSK.

Voor het gedeelte overnachtingscijfers moet gebruik gemaakt worden van de statistiekenmodule op Kampas. Deze cijfers worden op 10 februari automatisch doorgestuurd naar het Departement CJM.

Sectormoment beleidsnota 2027-2030

12 februari 2026

We stellen de krachtlijnen van onze beleidsnota 2027-2030 voor en geven alle uitbaters de kans om feedback te geven op de voorlopige teksten. Welkom op donderdagavond 12 februari voor dit online overleg.

Infomomenten investeringssubsidies

2, 3 en 5 maart 2026

Toerisme Vlaanderen stelt de nieuwe subsidielijst voor investeringen in jeugdverblijven voor. Maandag 2 maart zijn we tijdens de namiddag in Malle en 's avonds in Beringen. Dinsdag 3 maart vind je ons in de namiddag in Zedelgem en 's avonds in Aalst. Donderdag 5 maart voorzien we ook nog een online sessie.

Aangifte patrimoniumtaks

31 maart 2026

Vzw's met bezittingen met een waarde van minstens 50 000 euro dienen aangifte te doen.

Aanvraag personeelssubsidie 2027-2030

1 april 2026

Jeugdverblijven type comfort die aan bepaalde voorwaarden voldoen, kunnen personeelssubsidie aanvragen voor de periode 2027-2030.

Opening boekingsjaar 2029 op Kampas

25 april 2026

Kampas opent het boekingsjaar 2029 op zaterdag 25 april om 10u stipt. Vanaf dat moment kunnen groepen via Kampas op zoek naar een locatie in 2029.

Centrum voor Jeugdtoerisme^{vzw}

Raadpleeg onze website ww.cjt.be. Je kan er de volledige kalender bekijken (met extra links), maar je kan er ook terecht voor veel andere informatie over allerhande thema's. Zo kan je in het HuisWerkarchief alle vorige dossiers raadplegen of regelmatig onze nieuwspagina checken.

Je kan je via onze website ook abonneren op onze digitale nieuwsbrief en ons volgen via www.facebook.com/CJTvzw.